

Nro. 14.

A' FELS. R. TSÁSZARNAK ÉS A. KIRALYNAK
KEGYELMES ENGEDELEMÉBŐL.

*Költ Bétsben Augustusnak 17-dik napján 1798-ik
esztendőben.*

Velentze, Augustus 6-dikánn:

„ **A**z itt ma ki-jött Ujjságban egy különös Ex-
trablatt is vagon, a' mely Livornóban nyomtat-
tatott ki leg előbb *Aug. 3-dikánn* (a' mely Béts-
ben is sokaknál szemlétetik a' múlt Keddtől fogva)
és az a' foglalhatja, hogy Livornóba egy Anglus
Corvette evezett-bé Portugallus zászlóval, melynek
Kapitánnya mondotta, hogy egy tengeri ütközet-
ben a' két ellenséges Admirál-hajók, melyeknek
egyikénn *Bonaparte*, a' másikánn pedig *Nelson* ült,
fenékebe lövöldözvén egymást, 7 Linea és 37 trans-
port Frantzia hajók el-fogattak, *Bonaparte* is el-
fogattatott, *Nelson* pedig el-esett. A' tsata Jul.
4-dikénn a' *Candiai* tengerean esett, 13 Anglus és

17 Frantzia Linea hajók között. A' Frantzia hajós sereg futás által menekedett meg; a' tsatázás 24 orákat tartott, &c.,

Bécs.

Mi ezen *Tuloni* és Anglus hajós seregeknek állapotjáról még ma is csak annyi bizonyost tudunk itt Bétsben, a' menyit a' közelébbi Udvari Ujjságban az Olofz Artikulus alatt olvastunk: hogy t. i. a' Mediterraneum tengerenn lévő Frantzia és Anglus hajós seregekről *Livornóban Augustus 4-dikéig* még semmi bizonyost nem tudtanak.

Orosz Ország.

A' Polgári oskolák ezen Birodalomban mind el-töröltetnek.

Mind azok a' Helvétus-fiak, a' kik az Orosz Birodalomban találatnak, és tovább is ott maradni szándékoznak: tartoznak az ő hazájokhoz való minden relátziojokról mind addig le-mondani, valameddig a' most ott uralkodó princiumok fennmaradnak.

A' Tsászári Bánkó-cedulák az ujj Orosz tartományokba is bé vitettettek már. Minden közönséges Kafsákhoz olyan rendelések mentek, hogy a' kész pénz, Bánkó-cedulákért tseréltefsék-bé, és a' Kafsák minden fizetéseket csak Bánkó-cedulákkal tegyenek.

A' *Curlandi* és *Lieflandi* tartományokban a' parafztságot ki-vetkeztették fegyvereikből.

A' múlt Junius' 7-dikénn ilyen Császári parantsolat hirdettetett-ki: — „

„Minekutánna értésünkre esett volna, hogy a' Frantziák az *Orosz* portékákkal terhelt hajókat, még a' neutrális kikötő-helyekben is el veszik: parantsoljuk, hogy minden *Orosz* kikötő-helyekben minden Frantzia portékák, minden arra való vigyá-

zás nélkül, hogy mitsoda hajónn találtatnak, vagy hogy kik légyenek azoknak tulajdonosaik, el-fog-laltattassanak. — „

„ Pál.

Olosz Ország.

A' Liguriai Respublikánál lévő Frantzia Mi-nister' kívánságára a' *Delta Speciai* kikötő helyet ujjanton erősíteni kezdték, és a' benne lévő örző seregek száma neveltetik, hogy az Anglus hajós seregeknek oda való bé-evezése, meg-gátol-tattathassék. — A' mely Frantzia seregek még a' Liguriai földönn találtatnak, hajókra ülven rész szerént *Toulonba*, rész szerént *Corsica* szigetére eveznek innét által.

Brüne az Olosz országai Frantzia Fő Vezér, Gen. *Gautierre* bizta addig az Olosz tábort, míg maga oda vizsgálja megyen.

A' tsendesség Piemontban még eddig, a' Ki-rálynak minden azért tett ujjabb áldozatai mellett is, helyre nem állittathatott. Minden indulátokat egy igen veszedelmes nyughatatlanság foglalta-el. A' már meg-történt dolgokat, némelyek még igen kevésnek, mások ellenben igen soknak találják len-ni. Mind azoknak mind pedig ezeknek pártja, azon munkálódik, hogy a' népet a' maga részére hajt-hassa: azonban mind ketten az Orzágló-szék ellen tamáztani igyekeznek a' népet; egyik párt a' Frantziák: és az ő Orzágló-székjek: ellen, a' más pedig azzal egy keze dolgozik. Azok, a' kik a' Frantzia Orzágló-szék ellen vagynak, a' Frantzia katonákra igerevén a' népet, naponként ujjabb-meg-ujjabb kedvetlen történeteket okoznak. Ezekhez képpelt közelébről is tétetett a' Sardiniai Király a' Turini Kormányozó által egy Hirdetést közönségessé, a' melly által tsendességre, engedel-mességre, és egyességre intetik a' nép, és minden nemű ingerlések büntetés alatt meg-tiltattatnak. A'

többek között a' következő szavak is elő fordulnak ezen Hirdetésben: — „A' Frantziák, közönséges Alkunak oltalma alatt vagynak Piemontban; minden ő ellenek való tzelozások ő Felségének Frantzia országgal tett Kötései ellen történő dóldok léven, azt a' betsületet, a' mely által az ő Felsége Jobbágyai magokat mindenkor meg szokták külömböztetni, meg-bántanak, és mind a' közönséges mind pedig a' magános boldogságra nézve, ártalmas következéseket vonnának magok után, &c. “

Az eddig Turinban vólt Frantzia Követ *Guin-gene*, a' maga Követi posztját oda hagyván, el-
útaozott onnét *Májlánda*.

A' Sárdiniai Királytól következő Irást vett a' Helvétziai Directorium: — „Igen betses, és nagy Barátjaim, Szövetségeseim! Mi azt az irást, a' melyben a' 13 Helvétus Kántonoknak egyesülésekről, és a' ti ujj Orzáglási-formátokról, nekünk hirt tettetek; vettük, és azt a' kivánságot, 's-azt a' tiztelet-béli hajlandóságot, a' mely szerezént ti, a' közöttünk és a' Helvétziai Nemzet között olyan régen fenn-álló Szövetséget és barátságos szomizéd-ságot fenn-tartani törekedtek, nagy gyönyörüséggel vettük. Számot tarthattok ti is ahoz, hogy ebben a' tekintetben mi is hasonló hajlandósággal fogunk néktek meg-felelni, és meg-gyözettettek lehettek a' felöll, hogy szomizédos jó barátságunkból semmit el nem fogunk mulatni. Adjak az Egek, hogy a' ti ujj orzáglási-formátok, azt az egyet-értelt és egyefséget, a' melyet egymás-között meg-erősíteni igyekeztek, még ennél is ingadozhatatlanabb fundamentomra helyheztesse, 's-hogy az a' ti közönséges Hazátokra nézve, a' ditsőségek, bóldogságnak, és szereztsének kút-feje légyen. Ez a' mi egyenes kivánságunk, a' mely mellett kérjük az Itent, hogy ő titeket a'

maga szentséges, és méltóságos védelme alá végyen. — „
 „Emmanuel Károly.

A' Pármai Hertzegségenn keresztül Roma felé, 's-onnét meg vizsgálja, még mind takarodnak a' Frantzia fegyveres csoportok: meg-emészttettek már ezen sok Frantzia csoportok annak a' tartománynak minden városaikat és falus helyeit, a' maga szünetlenül tartó transportja által. A' Hertzeg, hogy a' nagy költségeket el-győzhesse, kentelennek lenni szémlélte magát az Augustinus, 's-talám az Olosz Országi leg elébb való Klastromnak el-törlésére. A' *Cisalpinai* Respublikával fel-állított ujj Mauthlaistrom, és a' Cisálpinai portékáknak a' Romai Respublika' földjeire való egyenes bé-hordaltatása, azt tselekezik, hogy az kereskedése is erőssen meg-tsökkent a' Pármai vidékeknek.

Frantzia ország.

A' Directorium, azoknak a' két hajóknak a' *Sensiblenek* és *Lodinak* Vezérjeikről, a' kik magokat oly különböző módon tették érdemesekké, igen különböző értelmű végzéseket is tett. Az elsőnek ez a' foglalata: — „Tudósittatván a' Directorium arról, hogy Kapitány *Bourde*, a' *Scnsible* Fregátnak a' *Sea Hors* Anglus Fregáttal lett öszsze-találkozások' alkalmatosságával, magát miként viselte legyen, hogy t. i. az ágyuknak első ki-lövettetésekre mingyár fel-adta magát, rendeli: hogy Kapitány *Bourde* egyszeriben minden hivatalát el-vezesse; a' Tengeri Minister vizsgálta-sa-meg, hogy a' *Sensiblének* minden más tisztjei és emberei is miként viselték magokat; és ahoz képpest büntetelsen-meg mindeneiket, a' kik kötelelségeiket tenni el-mulatták, &c., —

A' *Lodi*' Vezérjiről ellenben, a' ki t. i. *Tallicnt* vizsgálta valahova, talám *Alexandriába*, ilyen ki-fejezésekkel végzett a' Directorium: — „Meg-

gondolván hogy a' Brick *Eodi* a' *Sas* Anglus Brick ellen való tsatában, a Frantzia zászlónak igen nagy betsületet szerzett légyen, 's-hogy az ellenséges hajó a' maga nagyobb ereje mellett is tsak a' szaladásban, és egy neutrális kikötő-helynek oltalmában találta meg maradását, rendeli a' Directorium, hogy ezen Brick-Hadnagy *Sennequier*, haladék nélkül Fregát Kapitányá tétettsék; a' Tengeri-Minister pedig járjofson utánna, hogy a' hazaoltalmazók közzül kik különböztették-meg légyen ezen tsatában magokat, és ahoz képpelt adja-fel őket az elő-mozdittódás végett, &c."

Az egyik Director *Reubel*, egy jelentést küldvén a' Constitutzióknak kívánsága szerént az Öt-százak Tanátsa elibe, engedelmet kért, hogy beteges állapotjára nézve mehessen-el 30 napokig a' Plombieresi f redőre. Meg is nyerte kérését.

Gen. *Brünén* kívül *Lahoz* nevü Cisalpinus Generális is Párisba érkezett, gyanitható-képpen az *Olofz* országi dolgok' jelen-lévő környülállásainak a' Directorium előtt való folytatásokra. Abban a' Cisálpina Respublikában is zürzavaroskodások halhatnak kezdődni.

A' Hadi-Minister *Scherer* által ujjanton kiadott rendelések szerént, az Országnak Északi Departamentomaiból, ésmet sok Regementek nyomulnak a' Rénus felé, és az a' 29-diki rendelés is, hogy a' katonáknak ne adattason több engedelem a' haza-menetelre, most Jul. 7-dikénn esmét meg-ujjítatott.

A' régi vólt Frantzia Minister az esmeretes *Necker* minekutánna Frantzia országból el-távazott, az ólta mind Helvétziában *Copet* nevü jofszágában élt tsendesen: Frantzia országbán pedig mint *Emigrans* ugy tartatott, neve az Emigránsok' laistro-mába irattatott, és jofszágai sequestraltattak. Most már Genevával egyött az ő Copeti jofszága is Frantzia országhoz tsatóltatván azt végezte felölle a' Directorium, hogy mivel *Necker*, *Genevai* születé-

sü ember vólt, Frantzia országból mindenkor visszamehetett Genevába lakni, a' nélkül, hogy Fr. Emigransnak tartattathasson; melyhez képpelt már most az ő Frantzia országi jofzágairól is le fog vétettetni a' Sequestrum.

Spanyol Ország.

Az a' *Sensible* nevű Fregát a' melyen Gen. *Baraguey-d'-Hilliers* Máltából Frantzia ország felé útnak indulván, a' *Seahorse* nevű Anglus Fregát által a' Siciliai tengerenn Jun. 27-dikénn, és az után el-fogattatott, Admiral St. Vincenthez Cadix mellé küldettetett, ide a' nevezett fogoly Generálissal együtt meg-érkezett. Mihelyest az ő meg-érkezésének hire közönségessé lett, engedelmet kért itt a' Spanyol Admirál *Massaredó* az Anglusoktól a' fogoly Frantzia katonasággal való beszédre, de nem nyerhette-meg kéresét; és tsak a' Frantzia tiszteknek engedtetett meg, annyi, hogy a' hajórol, irhassanak a' Cadixi Frantzia Consulhoz.

Anglia.

A' Gen. *Baraguey-d' Hilliers* el-fogattatásának hírével, és magával ezen Generálissal, már Jul. 26-dikánn meg-erkezett vólt Kadix mellől Kapitány *Calder* az Angliai Admirálitáshoz Londonba. A' Frantzia Fregát *Sensible* 32, az Anglus Fregát *Seahorse* pedig, a' mely ötöt el fogta, 38 ágyus. A' Kapitánya ennek *Footé* nevű. A' Frantzia Fregátonn 18 ember esett-el (a' múlt postánn köztött Génuai levél tsak 60-vant írt vólt), sebet 5-tönn kaptak. Anglus tsak 2 esett el, és 5 kapott sebet. A' Frantziák a' tsatazás közben nem tsak a' Depefcheket, hanem a' nállok lévő drágaságot is a' tengerbe hányták.

A' 24 dik Juliusi Londoni levelek szerént, már akkor leg kissebbet sem láttattak tartani az An-

glusok attól, hogy a' Frantziák hozzájok készül-
nének ki-szállani — már minden befzéd is el-tsen-
desedett felölle — és a' *London* várofsának védel-
mezésére ki-rendeltetve vólt fegyveres lágerek,
tsak gyakorlás és idő-töltés kedvéért való lágerek-
ké változtanak által.

Londonban nagy Thea-kotyavetyéje leszen a'
Napnyugoti Indiai Anglus Kereskedő Kompaniá-
nak. Hat millió font külömb-külobb betsü Thea
fog ezen alkalmatofsággal el-kotyevetyéltetni.

Irlándia.

A' Dublinban ujjanton halállal büntettetett ré-
bellisek között valami vas-kalmárnak *Cann* nevü
Iró-Deákja is exequaltatott, a' kiröl azt jegyzik-
meg, hogy a' fogházban eleinten meg-hólt neve-
zetes Lord *Fitzgerald*nak különös meg-bizottja vólt
légyen, és az ő vallás-tételei által az özfze eskü-
vésnek környülállásai igen sokat világosúltak. Az
ő fel-adásai szerént, mint a' lántz-szemek úgy özf-
sze voltanak ezen özfze-esküvés' ágái az orfzágnak
minden külömb-külobb Grófságaiban foglaltatva,
és minden tanátskozásaioknak resultatumairol egy
titokban lévő Directoriumhoz küldötték tudositásai-
kat. A' Parlamentomban eddig tsak 100 ezerre
tétetett az özfze-esküdtek' száma: ez a' *Cann* el-
lenben azt a' vállást tette, hogy 170 ezerre is
fel-ment.

Helvécziai Respublika.

Két *Helvétus* Hazafiak azt kérték közelebröl
az *Arauban* lévő Nemzeti Gyüléstöl, hogy a'
Spanyol Udvar' szolgálatjában lévő két *Helvétus*
Regementeknek poltlására (completirozására) vá-
gábundusokat verbuálhassanak-fel. A' Törvény-
hozó Tanáts Jul. 5-dikén azt decretálta, hogy ezt

a' projectomot meg nem engedheti. Ez a' decretom nem tettsvén a' Helvétziai Directoriumnak, ilyen követséget botsatott a' Tanátshoz: — „A' Törvény-hozó Tanáts talám abból a' tekintetből nem állott reá a' két Hazafiáknak projectálásokra, hogy gyalázatnak tartáná a' Spanyol szolgálatban lévő Helvétus Regementeket vágábundusokkal poptolni. A' Directorium azonban ugy itél, hogy a' Tanáts erre az okra nézve azokat a' Regementeket, sem vizsgálja nem hivatja, sem pedig Rekruták nélkül nem hagyja; mivel-hogy, Spanyol és Frantzia országok között Offensiv: és Defensiv Szövetség lévén, következés képpen Spanyol ország és Anglia között háboru folyván, ha ilyen környülállások között a' Helvétus Regementek Spanyol országból haza híváttatnának: a' Helvétus Képviselek ilyen-képpen kedvezéssel viseltetnének a' Londoni Udvarhoz, a' mely az ő mostani állapotokkal ellenkezne.

Mint-hogy Helvétziában bizonyos időtől fogva a' három színü kokárda sok helyekenn megtsufoltatott, és el-hányattatott vólt: erre való nézt már ennek vietele iránt is szoros törvény adattatott-ki.

Magyar Ország.

Jász-Berény 1. Aug. — „

„A' Jász és két Kun kerületeknek ezen anya Várossokban leg közelébb mult Sz. Jakab Havának 29-dik és 30-dik napjain tartatott Tekintetes Rapini *Steüczel Jóséf* Urnak a' Nádor Ispányi Fő Kapitányságnak Tifztségébe való bé-iktatása; melly is e'-képpen ment végbe: minekutánna Tekintetes Királyi Tanátsos Rákosi *Boros Sándor* Ur külömbféle Királyi Hivatalokban 16, ezen Kerületeknek Kormányozásában pedig mint Nádor Ispányi Vice, az után Fő Kapitány 19, és így egy

huzomban 35 ezrtendőket ditséretesen el töltött vól-
na, gyakran változó egészségre, és el roskadott
ereire nézve Fő Kapitányi Hivatalját a' Felséges
Palatinus kezébe alázatossan le-tévén, kelyébe O
Királyi Herczegsége fellyebb tisztelt *Steözel Jö-
séf* Urat Tekintetes *Heves* és *Külső Szolnok* egybe
kaptolt Varmegyéknek Fő szolga Biráját Méltoz-
tatott kegyelmesen ki nevezni. Ezen ujj Fő Kapi-
tány Urnak törvényes bé iktatására előbb említett
Boros Sándor Ur, mint a' végre ki-rendeltetett Pa-
latinális Biztos, Szent Jakab Havának 27-dikére
ide *Jász-Berénybe* Generális Gyűlést hirdettvén,
ennek folyamattya alatt, ugymint az említett Hó-
napnak 29-dikénn dél-után lett pompás bé vezette-
tése a' tisztelt ujj Fő Kapitány Urnak illy rendel ment
véghez: tudniillik meg-indulván *Gyöngyös* röl ő Urasá-
ga Tekintet. *Heves* Vármegyébéli számos uri Rendek-
nek késérésével, a' Kerületek Magistratusából, ugy a'
megye-béli közönségek ki küldöttyeik közzül, már
előre ki nevezett Deputatziók által két helyen, ugy-
mint az *Árokszállasi* ugy nevezett *Ágoi* Vendég fo-
gadonál, az után a' *Jász-Berényi* Határban az
Árokszállása felé vivő Országos útban fenn álló
kö Hidak végénél, a' hol az három Kerületekből
öszve sereglett 130 Lovas Legények és Bänderiális
Tisztek is *Péter András Jász* Kapitány Urnak
vezérlése alatt sorban várakoztak, díszesen meg-
köszöntettvén, a' kotsija előtt ment a' Lovas se-
reg, és Banderium, utánna pedig a' Kisérő Uri
Rendeknek és Deputatioknak, közel 50 számból
álló kotsijai következtek, és így szép rendel bé
vezettetett a' Városba, a' hol a' Czéh-béli, me-
ster emberek, magok Zászlóikkal, és a' Deák iff-
juság, sorban állott, az hátok megett Zengő mu-
sikákkal vidamúttatván, itt a' Város Magistratus-
sa, és a' megyebéli közönségek ki küldöttyei által
tett Idvözlés után, mindenfelől rengő *Vivat!* ki-
áltások, Dob és Trombita harsogások, ágyu ro-
pogások közt az három Kerületeknek Közönséges

Házokhoz közelítvén, a' Bandériumnak, és Lovas seregnek szép rendbe állása mellett bé-tért az említett Ház' Udvarába, a' hol ismét a' Kerületek Magistrátussa által meg közöntetett, mellynek végzetével a' Fő Kapitányi Residentziába fel-vezette-tett a' Nádor Ispányi Biztos Urhoz, a' ki ott mind a' két nemből való Uri rendégekkel várakozott.

Ugyan ez nap' estvéjén a' mostani Kegyelmes Nádor Ispány ö Királyi Herczégységének nevérol úgy neveztetett *Joséf Kertyébe* által ment az egész gyülekezet, a' hol is a' Királyi Herczegnek emlékezetére a' kerületek által közel 5 ölnyi magoságu Márvány Oszlop vagy is *Obeliscus* e napokban emeltetett, olly fél irással, a' mint alább következik: minekutánna felyebb tisztelt *Boros Sándor* Ur tisztelettel tellyes szavakkal, azon indittó okokat, mellyekre neze kivánták az hármás *Jász* és *Kun* kerületek ö Királyi Herczégységének ezen emlékezetet tenni, ki fejezte vólna, az egész gyülekezet háromszori Vivát! ki-áltással tisztelte ö Királyi Herczégését, melly fel ki-áltást, Dob, Trombita harsogások, és ágyuk durrogtatási követtek, az után a' Deák iffjuság el énekelte a' Felséges Auszriai Háznak boldogulásáért amaz esméretes, és úgy nevezett *Nép-éneket*, és ez alatt a' gyülekezetet külömbféle süteményekkel, és italokkal meg vendégeltetett.

Következő nap' az az 30-dikán az említett Hónapnak, tartatott a' bé-iktatás; tudniillik reggeli 9 orakor a' lovas seregnek és Bandériumnak rendje mellett az egész gyülekezet a' Parochia Templomába, a' hol Fő Tisztelendő *Egri Kánonok Csomortányi Antal* Ur által a' *veni sancte* el éneklésével Szent Mise mondatott, meg jelenven, onnan a' kerületek házához visszta tért, és az ujj Fő Kapitány, úgy a' Nádor Ispányi Biztos Urak, ugyan a' magok szobájokba, a' többi gyüleket pedig a' közönséges palotába vették magokat, azonban a' kerületek Magistrátussából, mind a' két tisztelt

Uraknak invitatiójára Deputatzió ki-neveztetvén, és Uraságok is meg jelentek a' Gyűlésbe, 's azonnal a' Nádor Ispányi Biztos Ur a' bé-iktatáshoz alkalmaztatott díszes és fontos beszédjéhez fogott, és annak folyamattya alatt, mind azon Nádor Ispányi levelet, mellyben az ő hivatalya le-tételének el fogadása, ugy az ujj Fő Kapitány Urnak, ki-nevezése, és ennek bé-iktatására adatott Comissio, kegyelmessen ki jelentetett, mind pedig azon ujj Fő Kapitány Urnak meg erősítésére szolgáló Decretumot fel olvastatta, és többször tisztelt Fő Kapitány Urat rend szerént Hivatalyába bé-iktatván, a' kerületektől érzékenyen el butsuzott, erre az ujj Fő Kapitány Ur hasonló díszességű és fontos-ságu beszéddel válaszolt, melly választ nyomban követte a' kerületek Fő Notáriussa, *Pintér Ferentz* Ur által mondatott ékes és fontos beszéd, ennek végezetével egynehány darab irások fel olvastattak mellyek után az egész gyülekezet, ismét a' Templomba ment, a' hol Fő Tisztelendő Hatváni Præpost *Stettner Bernát* Ur által a' *Te Deum Laudamus* el énekeltetett. Mind ezeknek végezetével, az öszve gyűlt Uri Vendégek, ugy a' kerületek Magistrátusja gazdag ebéddel meg vendégeltetett, és a' jó féle Boroknak poharai, a' Felséges Császár' és Császárné', Felséges Nádor Ispány', és a' többi Császári Familia' Boldogulásáért, azután több Uri Rendeknek, ugy a' Nádor Ispányi Biztos és ujj Fő Kapitány Uraknak és egyebeknek egészségekért koronáztattak, melly közben a' *Lehel Kúrtye* is némelyeknek pohár gyanánt szolgált. Melly alatt ezen jeles innepnek környülállásihoz alkalmaztatott Magyar Verseket énekelt a' Deák iffjuság, éjtzakára kelvén pedig az idő, a' kerületek szálájában, ugy a' Piatzon lévő Kávé-házban közönséges Bál tartatott, mellybe minden Tisztességes szemellynek szabad' be-menetel engedtetett.

Az említett Obeliscusnak első oldalán veres márványra arany betűkkel ezen fel irás vagyon fel metzve:

JOSEPHO AUSTRIO.
 FRANC. II. AUG. FRATRI
 REGNI. HUNG. PALATINO.
 QUOD. PROVINCIAM. HANC.
 IDIB. NOVEMBR. MDCCXCVII.
 INVISERIT. AC. EXIMIA. VBIQUE.
 BENIGNIT. SUAE. VESTIGIA. RELIQUERIT.
 JAZIGES. ET. CUMANI.
 OPT. JUDICI. FT. COMITI. SUO. GRATI POS.
 MDCCXCVIII.

Elegyes Dolgok.

Triest, Aug. 8-dikán: — „Három napokkal ez előtt a' kereskedésre nézve oly fontos és siető követséggel küldetett ide egy hajó Velentzéből által, hogy az alku szerént el-veszteni tartozott volna a' hajós ezen útjának felé bérét, ha egy nap meg nem érkezhett volna ide. Az ő követségének örvendetes foglalatja ebből állott, hogy a' Török Császári, és a' Császári Királyi Udvaroknak egyet-értése és közbenjárása által már véghez vitetett legyen, az, hogy mind azok a' Velentzei hajók, a' melyek a' *Tunisi*, *Algieri*, és *Tripolisi* tengeri rabló hajók által, az ólta, hogy Velentze a' Cs. Királyi birodalom alá adattatott, el-fogatattak, és mint tengeri ragadományok valamelyikbe azon Afrikai kikötő-helyek közzül bé-vitettettek, vissza adattatnak, vagy meg-fordittatnak, és tsak azok maradnak-meg, mint azon Afrikai Fejedelemségeknek rend-tartásaik szerént törvényes ragadományok, az ő birtokaikban, a' melyek ezen időpont előtt fogattak vólt el. Az Algierben, Tunisban, és Tripolisban lévő Cs. Királyi Consulok, már sok hajókat béreltenek-ki ezen kikötő-helyekben, hogy az ott találtató Velentzei Keresztyéneket vagyonjaikkal együtt fel-ültetvén, Velentzébe haza szállítsák. Az el-adattatott hajók és portékák kész penzül fordittatnak nékiek vissza. A'

Cs. Királyi Zászlók respectáltatnak, és a' nevezett Török tengeri-rablókra nézve már ennekutánna bátorságosok; a' mely környülállás a' mi kereskedésünket a' Levánte felé nagyon fogja ennekutánna segíteni. „

A' mi az Amérikai és Frantzia Respublikák között folyó dolgoknak állapotját illeti, annak minémiségét az itt következő két Actákból meg lehetősön meg-ítélhetni: —

Az Amérikai mostani Præses *John Adams*, ilyen szavakból álló Követséget botsátott Junius' 21-dikén a' Sénatus és a' Kép-viselők' Háza elibe: „Sénatus, és Kép-viselő Ház-béli Nemesek! — „Midön én a' mi Párisba küldetett Követeink közül egyiknek, *Marschallnak*, önnét, egy olyan bátorságnak helyére (Londonba) való visszazérkezése felöll téfzek néktek örömmel jelentést, a' hol ő igafságos betsületben tartattatik, kötölességemnek tartom egyfersmind azt a' levelet is közleni véletek, a' mellyet az említett Párisi Követségünknek harmadik tagja *Gerry Ur*, a' ki még tsak egyedül nem vett vólt Páristól bútsut, küldött önnét hozzám. Ez a' levél, és az, a' mellyet a' Frantzia Külső Minister a' múlt Aprilis' 3-dikánn irt *Gerry Urhoz*, az erre tétetett valóizszal együtt, eléggé nyilvánóságos állapotba helyheztetik a' dólgot. Gyánitom, hogy vévén eddig *Gerry Ur* azt az ujjabb utasitást töllünk, hogy a' Frantzia Ministerrel semmi költsön-pénz iránt való alkudozásban ne bótsatkozzék, a' Traktát félbe fogta eddig szakasztani. Én soha nem fogok több más Ministert küldeni Frantzia országba külömben, ha tsak bizonyosá nem tettettünk a'-felöll, hogy az, mint egy nagy hatalmas, szabad, és független Nemzetnek Kép-viselője; ugy fogadtatik, ugy nézettetik, és betsultetik. — „

„*John Adams.*”

Az után a' feljebb említett Actákat is, t. i. a' Frantzia Minister' 3-dik Aprilisi leveleit és a' *Gerry*' valóizszát is elő adta *Adams* a' Præses: —

Végezetre a' múlt Julius' 15-dikén Gerrynek is ki-adta a' Frantzia Minister, a' Frantzia Ország- ból való el-távozásra meg-kivántató pasult, a' mely mellett egy hoszsu levelet is irt hozzá, mely- nek végénn a' következő summás *Post-Scriptum* ol- vastatik: — „Én nem tudom honnét következék az, hogy a' mi egymáshoz való meg-engesztelődé- sünk' munkájának mindenik lépéséhez valamely ujj meg-boszfzankodásra való alkalmatosság járul, 's-hogy ezeket az alkalmatóságokat mindenkör az Amérikai egyesült Státusok szolgáltatták. Néhány napok-ólta külömb-külob tudositásokat vett a' Directorium. Ugy látzik, hogy az Urak' ország- ló-széke, semmi kedvezésből nem akar többet tud- ni. Az Amérikai Kép-viselő Gyűlésnek egy 26-dik Májusi Decretoma arra ad néki hatalmat, hogy minden Frantzia hajót, a' mely által az Amérikai ha- jók meg-állittattak, vagy a' melynek ez vólt a' tzélja, meg-támadtathasson. Ugyan azon Gyűlés- nek egy Decretoma által, az Amérikai Státusok- nak a' Frantzia Respublikával és az ő Coloniájival való minden kereskedese, Julius' 1-ső napján kezdve, félbe szakasztatott. Olyan projectomok több rend-béliek is tétettettek, t. i. hogy az Országból minden Frantziák el-kergettesenek, és javaik se- questráltattassanak. — „A' Directorium tagadhatat- lan módon meg fogja mutatni a' maga hoszsu-tü- rőségét; és a' hűségtelenség semmi fátyollal el nem fogja tovább takarni annak békeféles hajlandósá- gát. Ő meg ezen ujj fel-ingereltetésnek alkalmat- ofságával is, a' mely a' hadakozáson kívül sem- mi egyéb tiszteféles menedék-utat hátra hagyni nem láttatik, ujjabban meg-bizonyítja azoknak az erősfítéseknek valóságát, a' melyeket én az ő ne- vében az Úrnak tettem: a' midön ezen criticus környülállások között is meg-éri azzal, hogy az Amérikai hajókat el-foggatja, de tsak ideig-oráig és oly fel-tétel alatt, hogy ha azt a' dolog valóság- gal kivánni fogja, azokat meg-fordítja. A' Di- rectorium még mind kész és oly hajlandó, a' mi-

Ilyen csak a' valaha vólt, arra, hogy a' két Státusok között fenn-álló tévelygések igazságos útan el-igazítatódjának. Az ő attól való idegensége, hogy az Amerikai Egyesült Státusokat, mint ellenségeit úgy nézze, oly nagy, hogy ezeknek ellenséges Demonstrátzióji mellett is mind addig akar varakozni, míg valóságos ellenségeskedések által, hasonlókra fog maga is kényszerítettetni. Mint-hogy Uram, az Ur el akar utazni, én kérem az Urat, hogy leg alább ezen formális ki-nyilatkoztatást leg nagyobb sietséggel szolgálta kezehez a' maga Országgló-fzékének."

Mint-hogy az Amerikai Státusoknak Frantzia ország ellen való ellenségeskedése, mostanában igen alkalmatlan időben esne, és az ő Anglia ellen való planumának is nem kevés akadályoztatására fogna szolgálni, ezért igyikszik a' Frantzia Directorium, mint némelyek ítélnék, ily erősen rajta, hogy el-kerülje ezt az Amerika ellen való háborut. Erre tzelez azzal is, hogy az Amerikai Congress tagjai között oly erősen dolgozza a' meg-hasonlást.

Tudósítás.

Erdély Országban, N. Alsó Fehér Vármegyében, *Zalathna* nevezetű Kir. Váráshoz tartozó, Sz. János Evangelista nevet viselő arany bányákban, áruba botsáttattak bő termésű arany, ezüst, 's többféle kövekkel gazdag hat kukszák. Arra való nézve tudtára adattatik nemtsák a' N. Publicumnak, hanem minnyajan azoknak is, kik dicséretes példáit követni akarják számtalan olyan szerentsésfeknek, kik illyetén bányák' birása által a' leg tündöklőbb bóldogságnak pontyát szerentsésen el érték, ne terheltésenek magokat, a' megvétel iránt, levél által *Bétsben* a' *Magyar Kurir* Iróinál jelenteni, a' kiknél ez eránt bővebb tudósítást fognak venni.

*

*

A' közelebb múlt poszta naponn költ Magyar Kurirnak 207-ik lapján a' 20-ik sorban ezen Szók közzé: *Bányász rang* al ezen szó *Tanatosi* tétetődjék.